

Organisatie van het project
'samenwerking 1e - 2e lijn'

In de notitie 'VU ziekenhuis en eerstelijnsgezondheidszorg: uitgangspunten' zijn de achtergronden aangegeven van de beoogde samenwerking tussen ziekenhuis en eerstelijnsgezondheidszorg, in het bijzonder huisartsen. De notitie eindigde met de conclusie dat een projectbureau nodig zal zijn om de totstandkoming en de uitwerking van de deelprojecten, van de modulen, te ondersteunen en om de onderlinge samenhang van die projecten te garanderen. In dit artikel zal de organisatie van het project nader worden beschreven.

De organisatie zal moeten dienen om:

- 1) huisarts en specialist met intenties tot het starten van een deelproject met elkaar in contact te brengen
- 2) van advies te dienen bij het starten en voortzetten van een project
- 3) administratieve ondersteuning te geven aan de deelprojecten
- 4) resultaten van deelprojecten vast te leggen
- 5) ondersteuning te geven bij de verslaglegging van deelprojecten, bij voorkeur in de vorm van artikelen
- 6) integrale verslaglegging over het totale project te verzorgen
- 7) samenwerking tussen eerste en tweede lijn in de regio te bevorderen en te ondersteunen
- 8) de toegewezen budgetten te beheren

Voor het vervullen van deze taken is een projectbureau nodig. Dit projectbureau zal een 'transmurale' positie moeten innemen: zich bevinden tussen de eerste en de tweede lijn. De omvang van het bureau moet worden afgestemd op de behoeften. Vooralsnog zullen de volgende deskundigheden en faciliteiten daarin moeten zijn vertegenwoordigd:

- een coördinatiedeskundige, die zowel de communicatie van huisarts en specialist kan stimuleren als over

voldoende managementkwaliteiten beschikt om het totale project tot ontwikkeling te laten komen

- een deskundige op het gebied van onderzoekmethodologie en epidemiologie
- administratieve faciliteiten, met voldoende technologische ondersteuning

In principe zou een dergelijk bureau tussen de deelnemende groepen in moeten staan, dus los van ziekenhuis en eerste lijn. Het is echter om praktische redenen aantrekkelijk om het projectbureau te laten aanleunen tegen één van beide categorieën, mits de intermediaire positie voldoende wordt gewaarborgd. Aangezien het ziekenhuis al een organisatorische eenheid is, terwijl de eerste lijn veel meer een agglomeraat vormt van individuen en kleine organisaties, ligt het voor de hand het projectbureau tegen de organisatie van het ziekenhuis te laten aanleunen.

Een tweede argument wordt gevormd door het feit dat in zekere zin huisartsen en specialisten inhoudelijk belanghebbend zijn; de directie van het ziekenhuis heeft echter met de inhoud van de deelprojecten per definitie geen bemoeienis.

Het projectbureau dient een grote mate van zelfstandigheid te bezitten, maar heeft wel een stuurgroep nodig waarin eerste en tweede lijn vertegenwoordigd zijn. De bemoeienis van de stuurgroep strekt zich uit over het functioneren van het bureau. Om praktische redenen moet de stuurgroep klein zijn en zal derhalve bestaan uit twee huisartsen, een vertegenwoordiger van de faculteit en een van het ziekenhuis, en de hoogleraar wiens taak het is de samenwerking van eerste en tweede lijn gestalte te geven.

De taken van de stuurgroep 'samenwerking 1e - 2e lijn' zijn de volgende:

- prioriteitenstelling ingediende deelprojecten
- bewaking van het projectbureau en de voortgang van deelprojecten
- beoordeling resultaten

Het initiatief tot het opzetten van een project kan zowel van de kant van huisartsen als van het ziekenhuis,

maar ook van beide kanten komen. De initiatiefnemers formuleren een globaal plan voor het opzetten van een deelproject, waarin tevens een voorstel is vervat voor de samenstelling van een projectgroep. Dit voorstel wordt, voorzien van een begroting, ingediend bij de stuurgroep. De stuurgroep beoordeelt het plan, stuurt het naar de directie voor advies door de ziekenhuiscommissie Ethiek van het mensgebonden onderzoek. De stuurgroep beoordeelt het voorstel op zijn haalbaarheid en wenselijkheid, weegt het eventueel af tegen andere ingediende projecten en bij accoordgeving zendt de stuurgroep de begroting ter fiattering naar de directeur van het ziekenhuis.

De deelprojectgroepen worden ad hoc samengesteld. Het is van het grootste belang dat daarbij wel de vakgroep Huisartsengeneeskunde van de Vrije Universiteit wordt betrokken. Dit is om twee redenen van belang: ten eerste kan zo de vakgroep bijdragen tot een wetenschappelijk verantwoorde aanpak, ten tweede worden de communicatie tussen de vakgroep en het extramurale veld, die ten behoeve van research en opleiding reeds bestaat - en de communicatie met het veld, die voor de deelprojecten noodzakelijk is, niet verstoord. Daarnaast zullen ook andere groeperingen uit de eerste en tweede lijn, zoals wijkverpleegkundigen, hoofdverpleegkundigen en maatschappelijk werkenden bij de deelprojecten worden betrokken.

De werkgroepen van de deelprojecten krijgen - ondersteund door het projectbureau - de volgende taken:

- opstellen van een inhoudelijk programma
- naar behoefte aantrekken van adviseurs met betrekking tot de inhoud
- formeren van het projectbureau over problemen en knelpunten
- leveren van voorgangsrapportages
- publiceren van resultaten, al of niet daarbij ondersteund door het projectbureau

Door de minister is een structuur gekozen waarin het geld ten behoeve van samenwerkingsexperimenten aan het VU ziekenhuis is toegekend. De directie van het ziekenhuis zal over de besteding van de gelden verantwoording aan de minister moeten afleggen.

De minister is er vooral in geïnteresseerd of het project in zijn totaliteit geslaagd of niet geslaagd mag worden genoemd. Verder zal hij willen weten of het geld op een verantwoorde wijze daadwerkelijk is besteed aan het project. Hieruit is de functie van de directie ten opzichte van het totale project te herleiden. Deze bestaat uit:

- bewaken van het budget en de financiële aspecten van het project
- beoordeling van de begroting voor de deelprojecten, toewijzing van gelden voor de deelprojecten en voor het projectbureau
- marginale toetsing van de programma's
- verantwoording afleggen over het financieel beheer aan de minister
- bewaking belangen van patiënten via de commissie Ethiek van het mensgebonden onderzoek, die de ethische toelaatbaarheid van experimenten beoordeelt.

De samenwerkingsstructuur is dus in drie niveau's opgebouwd, waarbij een scheiding van verantwoordelijkheden goed in het oog is gehouden en waarbij de invloed van intra- en extramuraal goed is gewaarborgd. Niettemin zal deze slechts goed functioneren als gezamenlijk aan het welslagen van het project wordt gewerkt.

J.C. van Es
Stuurgroep 'Samenwerking 1e-2e Lijn'